

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Кондратова Маргарита Вадимівна, 1994 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчив у 2018 році Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара за спеціальністю 052 Політологія, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Політологія».

Разова спеціалізована вчена рада утворена наказом Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, м. Дніпро від 01.07.2024 р., № 599с у складі:

Голова разової ради Віталій Кривошеїн, доктор політичних наук, професор, в.о. декана факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Ігор Іщенко, доктор політичних наук, професор завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Рецензенти -

Аліна Лясота - кандидат політичних наук, доцент кафедри політології, соціології та публічного управління Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Офіційні поненти- Лілія Яковлева, доктор політичних наук, професор, професорка кафедри соціології Національного університету «Одеська юридична академія»

Микола Хилько, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

На засіданні «06» вересня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 052 Політологія Маргариті Кондратовій на підставі публічного захисту дисертації «Сталий розвиток у політичному порядку денному сучасної демократії: інституційні та комунікаційні засади» за спеціальністю 052 Політологія.

Дисертацію виконано у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, м. Дніпро.

Науковий керівник – Третяк Олексій Анатолійович, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології, соціології та публічного управління Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Здобувачка має 9 наукових публікацій за темою дисертації, зокрема, 5 статей у наукових фахових виданнях України.

Публікації у наукових фахових виданнях України:

1. Кондратова М. В. Сталий розвиток у політичному порядку денному: тенденції просування. *Epistemological studies in Philosophy, Social and Political Sciences*. 2021. 4 (2).54-60.DOI: 10.15421/342122

2. Кондратова М. В. Просування політико-екологічних цінностей: інститу-ційні, організаційні та комунікаційні засади. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. Студії*. 2022. Випуск 42. 246–252. DOI: 10.30970/PPS.2022.42.32

3. Кондратова М. В. Екологічні цінності як чинник мотивації діяльності політичних інститутів (досвід сучасного ЄС). *Регіональні студії*. № 31. 2022. 97-101. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2022.31.18>

4. Кондратова М. В. Проекти сталого розвитку як предмет обговорення сучасних європейських та українських політичних сил. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. Випуск 2 (62). 2022. 82-87. DOI [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2\(62\)-12](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2(62)-12).

Додаткові праці

1. Кондратова М. В., Кремена В. І. Інформаційні війни: сутність, специфіка, механізми виникнення. *Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції Громадсько-політична діяльність та соціально-гуманітарні науки в умовах демократичних трансформацій: (м. Дніпро, 27 березня 2019 р.); за заг. ред. О. С. Токовенка МОН України, Дніпро. нац. ун-т ім. О. Гончара. Ніжин : вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2019. 97-98. (осо-бистий внесок: участь у розробці концепції тез, опрацювання літератури, обробка емпіричного матеріалу).*

2. Кондратова М.В. Просування цінностей сталого розвитку до політичного порядку денного: особливості і перспективи. *Збірка матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Придніпровські соціологічні читання» (м. Дніпро, 30 вересня 2022 року) / відповідальний за випуск, професор В.В. Кривошеїн. Дніпро: Видавничо-поліграфічний дім «Формат А+», 2022. 80-81.*

3. Кондратова М. В. Сталий розвиток у перспективі політичних проєктів. *Матеріали I Всеукраїнської наук.-практ. конф. Громадсько-політична діяльність та соціальногуманітарні науки в умовах російської агресії : матеріали (м. Дніпро,*

20 квітня 2023 р.) ; за заг. ред. О. А. Третяка / МОН України, Дніпро. нац. ун-т ім. О. Гончара. Ніжин : вид-во НДУ імені М. Гоголя, 2023. 22-24.

4. Кондратова М.В. Сталий розвиток у європейській перспективі. Збірка матеріалів XXI Регіональної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України» (м. Дніпро, 09 травня 2024 року) / відповідальний за випуск О. М. Рудик. Дніпро: НТУ ДП, 2024. 75-77.

5. Кондратова М.В. Сталий розвиток в політичних відносинах сучасної демократії. Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів: матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 30 квітня 2024 р. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2024. 47-48.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Кривошеїн Віталій Володимирович, голова разової ради, доктор політичних наук, професор, декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Зауважень немає.

Яковлева Лілія Іванівна, опонент разової ради, доктор політичних наук, професор, професор кафедри соціології Національного університету «Одеська юридична академія». Разом з тим, деякі положення дисертації є дискусійними, що у свою чергу пов'язано з означенням дисертантом власної позиції з цих питань. Тому варто зробити певні зауваження та рекомендації для подальшого дослідного доповнення проблематики, порушеної в дисертації.

1. Дисертація набула б більш вагомого значення, якби авторка наголосила б на конкретних методах просування сталого розвитку в порівнянні з іншими значущими суспільними проблемами. До них, як відомо, належать проблеми соціальної рівності, економічної доцільності та ефективності, формування технологічних засад економічного зростання тощо. Це має важливе значення для програми подальших демократичних перетворень в Україні.

2. Для розкриття теми дисертації було б вкрай доцільним виокремлення в окремому підрозділі кейсів та практик правового або судового відстоювання політичних інтересів сталого розвитку. Ухвалення правових рішень є важливим інструментом закріплення та зобов'язання для держави і суспільства реалізовувати цілі та цінності сталого розвитку.

3. Бажаним було б висвітлення думки дисертантки відносно питань гендерної паритетності, прав та свобод ЛГБТ-спільнот, етнічних та расових меншин в контексті сучасної демократії та сталого розвитку. Попри окремі згадки в тексті роботи, питання пріоритетності означених питань стосовно сталого розвитку в порядку денному демократичних суспільств залишається відкритим. Хотілося почути з цього приводу думку авторки.

4. У дисертації приділяється увага інституційним складовим просування концепції сталого розвитку. Водночас необхідно було б долучитися до аналізу партійних та громадських акторів, які просувають глобальні цілі сталого розвитку в сучасних консолідованих демократіях. Вони мають різні ідеологічні платформи (що не вичерпуються виключно «зеленими доктринами»), а також різняться за засобами реалізації проєкологічної адженди.

Слід акцентувати, що позначені зауваження та дискусійні положення змісту дисертації не ставлять під сумнів теоретичну та практичну цінність дисертаційної роботи, тим більш належну високу оцінку рівня її виконання.

Хилько Микола Іванович, опонент разової ради, доктор філософських наук, професор, професор кафедри політології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Відзначаючи в цілому високий науковий рівень виконаної роботи, водночас варто зупинитися на окремих положеннях і висновках Кондартової Маргарити Вадимівни, які мають дискусійний характер або потребують додаткового обґрунтування.

По-перше, робота суттєво збагатила б теоретичне обґрунтування, якби дисертантка звернулася до наукового спадку теорії просування порядку денного в рамках сучасних концепцій організаційного менеджменту. Зокрема, йдеться про роботи таких науковців як Г.Беккер, А.Маршалл, Е. Денісон. Їх внесок визначає загальні економічні підходи до порядку денного в умовах конкурентної демократії.

По-друге, дисертантці варто було б розкрити проміжні та фінальні результати цілеспрямованих комунікаційних кампаній з просування сталого розвитку. Це було б доречно в контексті застосування артикульованого в роботі кейсового методу. Дисертація набула більш репрезентативного характеру, якби авторка звернула увагу саме на конкретні методи PR-просування порядку денного сталого розвитку, а також на цілеспрямовані (таргетовані) медіа-кампанії із залученням цифрових методів комунікації тощо.

По-третє, в контексті просування проєкологічного порядку денного в Україні доречно було б вказати потенціал застосування публічних лідерів думки, зокрема, інфлюенсерів, блогерів соціальних мереж, популярних осіб, так званих «селебритіз» тощо. Означені технології є базовими для комунікацій стосовно збільшення суспільної популярності програм та проєктів сталого розвитку.

По-четверте, в дисертації слід було б звернути увагу на такі інституційні важелі представництва інтересів сталого розвитку, як волонтерські громадські рухи та організації. На нашу думку, саме добровільний характер відстоювання еко-дружніх цінностей є ключовою умовою в успішному їх просуванні в Україні. Відповідно доречним було б викладення поглядів авторки щодо оптимального рівня розвитку волонтерських проєкологічних громадських структур в сучасній Україні.

Викладені зауваження не ставлять під сумнів отримані фундаментальні, ґрунтовні наукові результати та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації Кондратової Маргарити Вадимівни. Відзначені недоліки та дискусійні положення не стосуються актуальності роботи, наукової новизни, достовірності

та практичної цінності отриманих результатів дисертаційного дослідження. Разом з тим, висловлені зауваження носять виключно рекомендаційний характер, оскільки окреслюють перспективні напрями подальших наукових розробок досліджуваної теми.

Іщенко Ігор Васильович, рецензент разової ради, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Позитивно оцінюючи актуальність проведеного дисертанткою дослідження, наукову новизну, обґрунтованість і достовірність, теоретичний рівень і практичну значущість його результатів, слід висловити певні зауваження щодо окремих дискусійних положень роботи:

1. Застосування методу кейсів в дисертаційному дослідженні набуло б більш повного відображення, якби дисертантка порівняла контекст впровадження сталого розвитку сучасних європейських демократій та країн, що розвиваються. Зокрема потребувала б більш докладного висвітлення специфіка просування сталого розвитку в таких перспективних країнах, як Бразилія, Туреччина, Південна Африка тощо.

2. Дисертація потребувала б більш повного розкриття конкретних механізмів порядку денного сталого розвитку. Зокрема, йдеться про етапи агрегування та артикуляції проблем сталого розвитку, залучення зацікавлених суб'єктів та просування пріоритетності в межах конкретної інституційної підсистеми. Також вимагає додаткової уваги питання взаємодії гілок влади в контексті просування порядку денного сталого розвитку.

3. Більш докладного викладу потребує специфіка просування порядку денного сталого розвитку в сучасній Україні в післявоєнний період. Авторці було б доречно звернутися до досвіду інших країн, які здійснювали модернізацію економіки та політичної системи після руйнівного військового конфлікту (зокрема, Боснія та Герцеговина, Кіпр тощо).

Проте викладені вище зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження М. В. Кондратової.

Лясота Аліна Євгенівна, рецензент разової ради, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології, соціології та публічного управління Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Відзначаючи високий рівень роботи, наукове та прикладне значення результатів доцільно зробити деякі зауваження і побажання:

- аналізуючи в першому розділі теоретичні засади просування сталого розвитку, авторка обходить увагою таких важливих представників розробки політичної складової сталого розвитку як Т. де Шарден, Г. Брунтланд, представників Римського клубу (А. Печчеї, Х. Джагарібе) тощо. Їх уявлення могли б істотно посилити значущість та пріоритетність просування сталого розвитку в сучасних умовах;

- розглядаючи пріоритети сталого розвитку в умовах сучасної демократії, дисертантка мала приділити увагу динаміці розвитку сучасних зелених партій, перспектив їх реалізації, а також специфіці зеленого партійного лідерства. Також

доцільно було б звернути увагу на співвідношення проєкологічних ініціатив в країнах розвиненої демократії та інших ідеологічних та доктринальних обґрунтувань політичних вимог та потреб;

- дисертація набула б більш емпіричного характеру, якби авторка звернулася до практики затвердження стратегії сталого розвитку у містах України в довоєнний період та політичної взаємодії в локальних громадах щодо цих документів. Також мала б знайти відображення в роботі практична діяльність громадських спільнот та депутатських груп, які б просували проблематику сталого розвитку в місцевих політичних обговореннях.

Але зазначені зауваження не знижують наукової та практичної цінності виконаної роботи.

Тимченко Михайло Михайлович, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Зауважень немає.

Результати відкритого (онлайн) голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає,

На підставі результатів відкритого (онлайн) голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Кондратовій Маргариті Вадимівні ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки зі спеціальності 052 Політологія.

Голова
спеціалізованої
ради

разової
вченої

Віталій
Кривошеїн